

Motion till riksdagen 2023/24:1904

av **Linnéa Wickman och Sanna Backeskog (båda S)**

Satsning på forskning om kvinnors hälsa och kvinnorelaterade sjukdomar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att stärka forskning och kunskap om kvinnorelaterade sjukdomar i syfte att uppnå en jämställd vård och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar för en god hälsa och få del av vård och omsorg på lika villkor. Men det är idag väl belagt att det finns omotiverade skillnader inom hälso- och sjukvården baserade på kön som inte kan förklaras av medicinska bedömningar. Utvärderingar visar till exempel omotiverade skillnader inom strokevård, hjärtvård och cancervård. Detta får konsekvenser i ett sjukdomsförlopp för när vård och behandling sätts in, tillgång till läkemedel, tillgänglighet eller om vårdinsatser sker överhuvudtaget.

Mannen utgör i regel norm för forskning som bedrivs och kvinnor saknas i forskningsstudier. Bristen på forskning om olika biologiska skillnader som är medicinskt relevanta påverkar ytterst sannolikheten att få rätt diagnos och behandling. Kvinnosjukdomar är dessutom lägre prioriterade inom forskningen. Besvär och sjukdomar som enbart drabbar kvinnor är ofta tätt sammankopplade med den sexuella och reproduktiva hälsan. Endometriosis, inkontinens, vestibulit och förlossningsskador är exempel på detta. Men det kan även handla om lipödem eller klimakteriebesvär. Klimakteriet är en naturlig del av kvinnans åldrande och en majoritet av alla kvinnor upplever förändringar som påverkar den psykiska och fysiska hälsan. Samtidigt är det alltför vanligt att kvinnor lider av besvär utan att få den hjälp och det stöd som de behöver under övergångsåldern.

För att uppnå en jämställd vård och stärka tillgången till adekvat vård och behandling av sjukdomar eller hälsoproblem som främst drabbar kvinnor behöver

resurserna till forskning om kvinnorelaterade sjukdomar öka. Utöver höjda forskningsanslag till genusmedicin bör nationella riktlinjer utarbetas på fler områden för att sjukvården i hela landet ska bli bättre på att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och besvär som enbart drabbar kvinnor.

Vårdpersonalens kunskap om kvinnors hälsa och kvinnorelaterade sjukdomar är av avgörande betydelse för att komma tillrätta med omotiverade vårdskillnader baserade på kön. Därför bör man också överväga att införa obligatoriska studier av genusmedicin på läkarprogrammet och sjuksköterskeprogrammet. Att se över vilka insatser som krävs för att befintlig vårdpersonal ska kunna tillgodogöra sig den medicinska kunskapsutvecklingen är också av stor betydelse för att vården ska vara jämställd.

Linnéa Wickman (S)

Sanna Backeskog (S)